

Taittirīya-Brāhmaṇa

Book 2, Chapter 4

Edited by Subramania Sarma, Chennai

Final proofread version, 1st April 2005

[[2-4-1-1]]

जुष्टो दर्मूना अतिथिर्दुरोणे ।
इमं नो यज्ञमुपयाहि विद्वान् ।
विश्वा अग्नेऽभियुजो विहत्य ।
शत्रूयतामाभरा भोजनानि ।
अग्ने शर्धं महते सौभगाय ।
तव द्युम्नान्युत्तमानि सन्तु ।
सं जास्पत्यं सुयममाकृणुष्व ।
शत्रूयतामभितिष्ठा महांसि ।
अग्ने यो नोऽभितो जनः ।
वृको वारो जिघांसति ॥ १ ॥

[[2-4-1-2]]

तांस्त्वं वृत्रहञ्जहि ।
वस्वस्मभ्यमाभर ।
अग्ने यो नोऽभिदासति ।
समानो यश्च निष्ठ्यः ।
इध्मस्यैव प्रक्षायतः ।
मा तस्योच्छेषि किञ्चन ।
त्वमिन्द्राभिभूरसि ।
देवो विज्ञातवीर्यः ।
वृत्रहा पुरुचेतनः ।
अप प्राचं इन्द्र विश्वांसमित्रान् ॥ २ ॥

[[2-4-1-3]]

अपापाचो अभिभूते नुदस्व ।

अपोदीचो अपशूराधराच ऊरौ।
यथा तव शर्मन्मदेम।
तमिन्द्रं वाजयामसि।
महे वृत्राय हन्तवे।
स वृषा वृषभो भुवत्।
युजे रथं गवेषणं हरिभ्याम्।
उप ब्रह्माणि जुजुषाणमस्थुः।
विबाधिष्टास्य रोदसी महित्वा।
इन्द्रो वृत्राण्यप्रतीजघ्नवान् ॥ ३ ॥

[[2-4-1-4]]

हव्यवाहमभिमातिषाहम्।
रक्षोहणं पृतनासु जिष्णुम्।
ज्योतिष्मन्तं दीद्यतं पुरन्धिम्।
अग्निं स्विष्टकृतमाहुवेम।
स्विष्टमग्ने अभि तत्पृणाहि।
विश्वा देव पृतना अभिष्य।
उरुं नः पन्थां प्रदिशन्विभाहि।
ज्योतिष्मद्धेह्यजरं न आयुः।
त्वामग्ने हविष्मन्तः।
देवं मर्तास ईडते ॥ ४ ॥

[[2-4-1-5]]

मन्ये त्वा जातवेदसम्।
स हव्या वक्ष्यानुषक्।
विश्वानि नो दुर्गहा जातवेदः।
सिन्धुं न नावा दुरिताऽतिपर्षि।
अग्ने अत्रिवन्मनसा गृणानः।
अस्मार्कं बोध्यविता तनूनाम्।
पूषा गा अन्वेतु नः।
पूषा रक्षत्वर्वतः।

पूषा वाज॑ सनोतु नः ॥
पूषे॑मा आशा॒ अनु॑वेद् सर्वाः ॥ ५ ॥

[[2-4-1-6]]

सो अ॒स्मा॑ अभयतमेन नेषत्।
स्व॒स्ति॒दा अघृ॑णिः सर्ववीरः।
अप्र॑युच्छन्पुर ए॒तु प्रजा॑नन्।
त्वम॑ग्ने स॒प्रथा॑ असि।
जुष्टो॑ होता॒ वरे॑ण्यः।
त्वया॑ य॒ज्ञं वि॑तन्वते।
अ॒ग्नी रक्षा॑सि सेधति।
शुक्र॑शोचि॒रम॑र्त्यः।
शुचिः॑ पाव॒क ई॒ड्यः।
अग्ने॑ रक्षा॑ णो अ॒हंसः ॥ ६ ॥

[[2-4-1-7]]

प्रति॑ष्म दे॒व री॑षतः।
तपि॑ष्ठैर॒जरो॑ दह।
अग्ने॑ ह॒सि॒न्य॒त्रिण॑म्।
दी॒द्यन्म॑र्त्येष्वा।
स्वे क्ष॑यै शुचि॒व्रत॑।
आ वा॑त वाहि भेष॒जम्।
वि वा॑त वाहि॒ यद्र॑पः।
त्व॑ हि वि॒श्वभै॑षजः।
दे॒वाना॑ दू॒त ई॒यसे॑।
द्वावि॑मौ वा॒ता वा॑तः ॥ ७ ॥

[[2-4-1-8]]

आ सि॒न्धो॒रा प॑रा॒वतः॑।
दक्षं॑ मे अ॒न्य आ॒वातु॑।
परा॑ऽन्यो वा॒तु यद्र॑पः।
यद॒दो वा॑त ते गृ॒हे।

अमृतस्य निधिर्हितः।
ततो नो देहि जीवसै।
ततो नो धेहि भेषजम्।
ततो नो मह आवह।
वात् आवातु भेषजम्।
शम्भूर्मयोभूर्नो हृदे ॥ ८ ॥

[[2-4-1-9]]

प्र ण आयूषि तारिषत्।
त्वमग्ने अयाऽसि।
अया सन्मनसा हितः।
अया सन्हव्यमूहिषे।
अया नो धेहि भेषजम्।
इष्टो अग्निराहुतः।
स्वाहाकृतः पिपर्तु नः।
स्वगा देवेभ्य इदं नमः।
कामो भूतस्य भव्यस्य।
सम्राडेको विराजति ॥ ९ ॥

[[2-4-1-10]]

स इदं प्रतिपप्रथे।
ऋतूनुत्सृजते वशी।
कामस्तदग्ने समवर्तताधि।
मनसो रेतः प्रथमं यदासीत्।
सतो बन्धुमसति निरविन्दन्।
हृदि प्रतीष्या कवयो मनीषा।
त्वया मन्यो सरथमारुजन्तः।
हर्षमाणासो धृषता मरुत्वः।
तिग्मेषव आयुधा सशिशानाः।
उपप्रयन्ति नरो अग्निरूपाः ॥ १० ॥

[[2-4-1-11]]

म॒न्यु॒र्भगो॑ म॒न्युरे॒वासं दे॒वः ।

म॒न्यु॒र्होता॑ वरु॒णो वि॒श्ववे॑दाः ।

म॒न्युं वि॒श ई॒डते॑ दे॒वय॑न्तीः ।

पा॒हि नो॑ म॒न्यो तप॑सा॒ श्रमे॑ण ।

त्वम॑ग्ने व्रत॒भृच्छु॑चिः ।

दे॒वाꣳ आसा॑दया इ॒ह ।

अग्ने॑ ह॒व्याय॒ वोढ॑वे ।

व्र॒ता नु॑ विभ्र॒द्रत॑पा अदा॒भ्यः ।

यजा॑नो दे॒वाꣳ अ॒जरः॑ सु॒वीरः॑ ।

दध॑द्रत्नानि सु॒विदा॑नो अ॒ग्ने ।

गो॒पाय॑ नो जी॒वसे॑ जा॒तवे॑दः ॥ ११ ॥

जिघाꣳस॒त्यमि॒त्राꣳञ्जघ॑न्वानी॒डते॑ सर्वा॒ अꣳह॑सो वा॒तो ह॒दे रा॑ज॒त्यग्नि॑रूपाः सु॒विदा॑नो अ॒ग्न ए॒कं च ॥ १ ॥

[[2-4-2-1]]

चक्षु॑षो हे॒ते म॒नसो॑ हे॒ते ।

वाचो॑ हे॒ते ब्र॒ह्म॑णो हे॒ते ।

यो मा॑ऽघा॒युरभि॑दास॒ति ।

तम॑ग्ने मे॒न्याऽमे॒निं कृ॑णु ।

यो मा॑ चक्षु॑षा॒ यो म॒नसा॑ ।

यो वा॒चा ब्र॒ह्म॑णाऽघा॒युरभि॑दास॒ति ।

तया॑ऽग्ने त्वं मे॒न्या ।

अ॒मुम॑मे॒निं कृ॑णु ।

यत्किं॑चा॒सौ म॒नसा॑ यच्च॒ वा॒चा ।

यज्ञै॑र्जु॒होति॑ यजु॑षा ह॒विर्भिः॑ ॥ १ ॥

[[2-4-2-2]]

तन्मृ॑त्युर्निर्ऋ॒त्या सं॑विदा॒नः ।

पु॒रा दि॒ष्टादा॑हु॒तीर॑स्य ह॒न्तु ।

या॒तुधा॑ना॒ निर्ऋ॑ति॒रादु॑ रक्षः ।

ते अ॑स्य घ्नन्त्व॒नृते॑न स॒त्यम् ।

इन्द्रै॑षिता॒ आज्य॑मस्य मध्नन्तु ।

मा तत्समृद्धिं यदसौ करोति।
हन्मि तेऽहं कृतं हविः।
यो मे घोरमचीकृतः।
अपाञ्चौ त उभौ बाहू।
अपनह्याम्यास्यम् ॥ २ ॥

[[2-4-2-3]]

अपनह्यामि ते बाहू।
अपनह्याम्यास्यम्।
अग्नेर्देवस्य ब्रह्मणा।
सर्वं तेऽवधिषं कृतम्।
पुराऽमुष्यं वषट्कारात्।
यज्ञं देवेषु नस्कृधि।
स्विष्टमस्माकं भूयात्।
माऽस्मान्प्रापन्नरातयः।
अन्ति दूरे सतो अग्ने।
भ्रातृव्यस्याभिदासतः ॥ ३ ॥

[[2-4-2-4]]

वषट्कारेण वज्रेण।
कृत्यां हन्मि कृतामहम्।
यो मा नक्तं दिवा सायम्।
प्रातश्चाहो निपीयति।
अद्या तमिन्द्र वज्रेण।
भ्रातृव्यं पादयामसि।
इन्द्रस्य गृहोऽसि तं त्वा।
प्रपद्ये सगुः साश्वः।
सह यन्मे अस्ति तेन।
ईडे अग्निं विपश्चितम् ॥ ४ ॥

[[2-4-2-5]]

गिरा यज्ञस्य साधनम्।

श्रुष्टीवानं धितावानम्।
अग्रै शकेम ते वयम्।
यमं देवस्य वाजिनः।
अति द्वेषांषि तरेम।
अवतं मा समनसौ समोकसौ।
सचेतसौ सरैतसौ।
उभौ मामवतं जातवेदसौ।
शिवौ भवतमद्य नः।
स्वयं कृण्वानः सुगमप्रयावम् ॥ ५ ॥

[[2-4-2-6]]

तिग्मशृङ्गो वृषभः शोशुचानः।
प्रत्नं सधस्थमनुपश्यमानः।
आ तन्तुमग्निर्दिव्यं ततान।
त्वं नस्तन्तुरुत सेतुरग्ने।
त्वं पन्था भवसि देवयानः।
त्वयाऽग्ने पृष्ठं वयमारुहेम।
अथा देवैः सधमादं मदेम।
उदुत्तमं मुमुग्धि नः।
वि पाशं मध्यमं चृत।
अवाधमानि जीवसे ॥

[[2-4-2-7]]

वयं सौम व्रते तव।
मनस्तनूषु बिभ्रतः।
प्रजावन्तो अशीमहि।
इन्द्राणी देवी सुभगा सुपत्नी।
उदंशेन पतिविद्यै जिगाय।
त्रिंशदस्या जघनं योजनानि।
उपस्थ इन्द्रं स्थविरं बिभर्ति ॥
सेना ह नाम पृथिवी धनञ्जया।

विश्वव्यं॒चा अ॒दितिः॑ सूर्य॑त्वक् ।
इन्द्रा॑णी दे॒वी प्रा॒सहा॑ द॒दाना॑ ॥ ७ ॥

[[2-4-2-8]]

सा नो॑ दे॒वी सु॒हवा॑ शर्म॑ यच्छतु ॥
आ त्वा॑ऽहार्ष॑मन्तर॑भूः ।
ध्रुव॑स्तिष्ठावि॒चाच॑लिः ।
विश॑स्त्वा॒ सर्वा॑ वाञ्छन्तु ।
मा त्वद्रा॑ष्ट्रमधि॑भ्रशत् ।
ध्रुवा॑ द्यौर्ध्रुवा॑ पृथि॒वी ।
ध्रुवं॑ विश्व॑मिदं॒ जगत् ।
ध्रुवा॑ ह॒ पर्व॑ता इ॒मे ।
ध्रुवो॑ राजा॑ वि॒शाम॑यम् ।
इहै॒वैधि॑ मा व्यथि॑ष्ठाः ॥ ८ ॥

[[2-4-2-9]]

पर्व॑त इ॒वावि॑चाचलिः ।
इन्द्र॑ इ॒वेह॑ ध्रुव॑स्तिष्ठ ।
इह॑ रा॒ष्ट्रमु॑ धारय ॥
अ॒भिति॑ष्ठ पृ॒तन्य॑तः ।
अध॑रे सन्तु॒ शत्र॑वः ।
इन्द्र॑ इव वृ॒त्रहा॑ तिष्ठ ।
अ॒पः क्षे॒त्राणि॑ सं॒जय॑न् ।
इन्द्र॑ एण॑मदी॒धर॑त् ।
ध्रुवं॑ ध्रु॒वेण॑ ह॒विषा॑ ।
तस्मै॑ दे॒वा अधि॑ब्रवन् ।
अ॒यं च॑ ब्रह्म॑ण॒स्पतिः॑ ॥
ह॒विर्भिरा॑स्य॒मभि॑ दास॑तो वि॒पश्चित॑मप्र॒यावं॑ जी॒वसे॒ ददाना॑ व्यथि॑ष्ठा ब्र॒वन्नेकं॑ च ॥ २ ॥

[[2-4-3-1]]

जुष्टी॑ नरो॒ ब्रह्म॑णा वः पि॒तृणा॑म् ।
अक्ष॑मव्ययं॒ न किला॑ रिषाथ ।

यच्छक्रीषु बृहता रवेण ।
इन्द्रे शुष्ममदधाथा वसिष्ठाः ।
पावका नः सरस्वती ।
वाजेभिर्वाजिनीवती ।
यज्ञं वष्टु धिया वसुः ।
सरस्वत्यभि नो नेषि वस्यः ।
मा पस्फरीः पर्यसा मा न आर्धक ।
जुषस्व नः सरव्या वेश्या च ॥ १ ॥

[[2-4-3-2]]

मा त्वत्क्षेत्राण्यरणानि गन्म ।
वृञ्जे हविर्नमसा बर्हिरग्नौ ।
अयामि स्रुग्घृतवती सुवृक्तिः ।
अम्यक्षि सद्म सद्ने पृथिव्याः ।
अश्रायि यज्ञः सूर्ये न चक्षुः ।
इहार्वाञ्चमतिहये ।
इन्द्रं जैत्राय जेतवे ।
अस्माकमस्तु केवलः ।
अर्वाञ्चमिन्द्रममुतो हवामहे ।
यो गोजिद्धनजिदश्वजिद्यः ॥ २ ॥

[[2-4-3-3]]

इमं नो यज्ञं विहवे जुषस्व ।
अस्य कुर्मो हरिवो मेदिनं त्वा ।
असंमृष्टो जायसे मातृवोः शुचिः ।
मन्द्रः कविरुदतिष्ठो विवस्वतः ।
घृतेन त्वाऽवर्धयन्नग्न आहुत ।
धूमस्ते केतुरभवद्विवि श्रितः ॥
अग्निरग्रे प्रथमो देवतानाम् ।
संयातानामुत्तमो विष्णुरासीत् ।
यजमानाय परिगृह्य देवान् ।

दीक्षयेदं हविरागच्छतं नः ॥ ३ ॥

[[2-4-3-4]]

अग्निश्च विष्णो तप उत्तमं महः ।
दीक्षापालेभ्यो वनतं हि शक्रा ।
विश्वेर्देवैर्यज्ञियैः संविदानौ ।
दीक्षामस्मै यजमानाय धत्तम् ।
प्र तद्विष्णुः स्तवते वीर्याय ।
मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः ।
यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणेषु ।
अधिक्षियन्ति भुवनानि विश्वा ।
नू मर्तो दयते सनिष्यन्तः ।
विष्णव उरुगायाय दाशत् ॥ ४ ॥

[[2-4-3-5]]

प्र यः सत्राच्चा मनसा यजातै ।
एतावन्तं नर्यमाविवासात् ।
विचक्रमे पृथिवीमेष एताम् ।
क्षेत्राय विष्णुर्मनुषे दशस्यन् ।
ध्रुवासो अस्य कीरयो जनासः ।
उरुक्षितिं सुजनिमाचकार ।
त्रिर्देवः पृथिवीमेष एताम् ।
विचक्रमे शतर्चसं महित्वा ।
प्र विष्णुरस्तु तवसस्तवीयान् ।
त्वेषु ह्यस्य स्थविरस्य नाम ॥ ५ ॥

[[2-4-3-6]]

होतारं चित्ररथमध्वरस्य ।
यज्ञस्य यज्ञस्य केतुं रुशन्तम् ।
प्रत्यर्धि देवस्य देवस्य महा ।
श्रिया त्वग्निमतिथिं जनानाम् ।
आ नो विश्वाभिरूतिभिः सजोषाः ।

ब्रह्म जुषाणो हर्यश्च याहि ।
वरीवृजत्स्थविरेभिः सुशिप्र ।
अस्मे दधद्वृषणं शुष्ममिन्द्र ।
इन्द्रः सुवर्षा जनयन्नहानि ।
जिगायोशिग्भिः पृतना अभिश्रीः ॥ ६ ॥

[[2-4-3-7]]

प्रारोचयन्मनवे केतुमहाम् ।
अविन्दज्ज्योतिर्वृहते रणाय ।
अश्विनाववसे निह्वये वाम् ।
आ नूनं यातं सुकृताय विप्रा ।
प्रातर्युक्तेन सुवृता रथेन ।
उपागच्छतमवसाऽऽगतं नः ।
अविष्टं धीष्वश्विना न आसु ।
प्रजावद्रेतो अह्यं नो अस्तु ।
आवां तोके तनये तूतजानाः ।
सुरत्नासो देववीतिं गमेम ॥ ७ ॥

[[2-4-3-8]]

त्वं सौम क्रतुभिः सुक्रतुर्भूः ।
त्वं दक्षैः सुदक्षौ विश्ववेदाः ।
त्वं वृषा वृषत्वेभिर्महित्वा ।
द्युम्नेभिर्द्युम्यभवो नृचक्षाः ।
अषाढं युत्सु पृतनासु पप्रिम ।
सुवर्षामप्स्वां वृजनस्य गोपाम् ।
भरेषुजां सुक्षितिं सुश्रवसम् ।
जयन्तं त्वामनु मदेम सोम ।
भवां मित्रो न शेव्यो घृतासुतिः ।
विभूतद्युम्न एव्या उ सप्रथाः ॥ ८ ॥

[[2-4-3-9]]

अघा ते विष्णो विदुषाचिदृध्यः ।

स्तोमो॑ य॒ज्ञस्य॑ रा॒ध्यो॑ ह॒विष्म॑तः ।
 यः पू॒र्व्याय॑ वे॒धसे॑ नवी॒यसे ।
 सु॒मज्जा॑नये॒ विष्णा॑वे॒ ददा॑शति ।
 यो जा॒तम॑स्य म॒हतो॑ म॒हि ब्रवा॑त् ।
 सेदुः॑ श्रवो॑भिर्यु॒ज्याँचि॑द॒भ्यस॑त् ।
 तमु॑ स्तोतारः पू॒र्व्यं यथा॑ वि॒द ऋ॒तस्य॑ ।
 गर्भं॑ ह॒विषा॑ पिप॒र्तन ।
 आऽस्य॑ जा॒नन्तो॑ नाम॑चिद्वि॒वक्त॑न ।
 बृ॒हत्ते॑ विष्णो॒ सुम॑तिं भ॒जाम॑हे ॥ ९ ॥

[[2-4-3-10]]

इ॒मा धा॒ना घृ॑त॒स्तुवः॑ ।
 ह॒री इ॒होप॑वक्षतः ।
 इन्द्रं॑ सु॒खत॑मे॒ रथे॑ ।
 ए॒ष ब्र॒ह्मा प्र॑ ते॒ महे॑ ।
 वि॒दथे॑ श॒सिष॑ ह॒री ।
 य ऋ॒त्वियः॑ प्र॒ ते व॑न्वे ।
 व॒नुषो॑ ह॒र्यतं॑ म॒दम् ।
 इन्द्रो॑ नाम॑ घृ॒तं न॑ यः ।
 ह॒रिभि॑श्चा॒रु से॑चते ।
 श्रु॒तो ग॒ण आ॑ त्वा॒ विश॑न्तु ॥ १० ॥

[[2-4-3-11]]

ह॒रि॒वर्ष॑सं गि॒रः ।
 आ च॑र्षणि॒प्रा वृ॑ष॒भो ज॑ना॒नाम् ।
 राजा॑ कृ॒ष्टीनां॑ पु॒रुहू॑त इन्द्रः ।
 स्तु॒तः श्र॑व॒स्यन्न॑व॒सोप॑म॒द्रिक् ।
 यु॒क्त्वा ह॒री वृ॑ष॒णाऽऽया॑ह्य॒र्वाङ् ।
 प्र॒ यत्सि॑न्ध॒वः प्र॑स॒वं यदा॑यन् ।
 आपः॑ स॒मुद्रं॑ र॒थ्ये॑व जग्मुः ।
 अ॒तश्चि॑दिन्द्रः स॒दसो॑ वरी॒यान् ।

यदी॑ सोमः॑ पृ॒णाति॑ दु॒ग्धो अ॒शुः ।
ह्या॑मसि॒ त्वेन्द्र॑ या॒ह्यर्वा॑ङ् ॥ ११ ॥

[[2-4-3-12]]

अरं॑ ते॒ सोम॑स्तनु॒वे भ॑वाति ।
शत॑क्रतो मा॒दय॑स्वा सु॒तेषु॑ ।
प्रास्मा॑ अ॒व पृ॑तनासु प्र यु॒त्सु ।
इन्द्रा॑य सोमाः॑ प्र॒दिवो॑ वि॒दानाः॑ ।
ऋभुर्ये॑भिर्वृष॒पर्वा॑ विहा॒याः ।
प्रय॑म्यमा॒णान्प्रति॑ षू गृ॒भाय॑ ।
इन्द्र॑ पिब॒ वृष॑धूतस्य॒ वृष्णः॑ ।
अहे॑डमान॒ उप॑याहि॒ यज्ञ॑म् ।
तुभ्यं॑ पवन्त॒ इन्द्र॑वः सु॒तासः॑ ।
गावो॑ न व॒ज्रिन्त्स्व॒मोको॑ अच्छ॑ ॥ १२ ॥

[[2-4-3-13]]

इन्द्रा॑गहि प्रथ॒मो य॒ज्ञिया॑नाम् ।
या ते॑ का॒कुत्सु॑कृता॒ या वरि॑ष्ठा ।
यया॑ शश्व॒त्पिब॑सि॒ मध्वं॑ ऊ॒र्मिम् ।
तया॑ पाहि॒ प्र ते॑ अध्व॒र्युर॑स्थात् ।
सं ते॑ वज्रौ॑ वर्ततामिन्द्र॒ गव्युः॑ ।
प्रा॒तर्यु॑जा॒ विबो॑धय ।
अश्वि॑ना॒ वेह॑ गच्छ॒तम् ।
अ॒स्य सोम॑स्य पी॒तयै॑ ।
प्रा॒तर्या॑वाणा प्रथ॒मा य॑जध्वम् ।
पुरा॑ गृ॒ध्राद॑ररुषः पिबाथः ।
प्रा॒तर्हि॑ य॒ज्ञम॑श्विना॒ दधा॑ते ।
प्रश॑सन्ति॒ क्वयः॑ पूर्॒वभा॑जः ।
प्रा॒तर्य॑जध्वम॒श्विना॑ हिनोत ।
न सा॒यम॑स्ति दे॒वया॑ अजुष्टम् ।
उ॒तान्यो॑ अ॒स्मद्य॑जते॒ विचा॑यः ।

पूर्वः पूर्वो यजमानो वनीयान् ॥ १३ ॥

चाश्वजिद्यो गच्छतं नो दाशन्नामाभिश्चीर्गमेम सप्रथा भजामहे विशन्तु याहर्वाडच्छ पिबाथः षड् ॥ ३ ॥

[[2-4-4-1]]

नक्तं जाताऽस्योषधे।

रामे कृष्णे असिक्नि च।

इदं रजनि रजय।

किलासं पलितं च यत्।

किलासं च पलितं च।

निरितो नाशया पृषत्।

आ नः स्वो अश्रुतां वर्णः।

परां श्वेतानि पातय।

असितं ते निलयनम्।

आस्थानमसितं तव ॥ १ ॥

[[2-4-4-2]]

असिक्नियस्योषधे।

निरितो नाशया पृषत्।

अस्थिजस्यं किलासस्य।

तनूजस्यं च यत्त्वचि।

कृत्या कृतस्य ब्रह्मणा।

लक्ष्मं श्वेतमनीनशम्।

सरूपा नाम ते माता।

सरूपो नाम ते पिता।

सरूपाऽस्योषधे सा।

सरूपमिदं कृधि ॥ २ ॥

[[2-4-4-3]]

शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रम्।

अस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ।

शृण्वन्तमुग्रमूतये समत्सु।

घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम्।

धूनुथ द्यां पर्वतान्दाशुषे वसु।
नि वो वना जिहते यामनो भिया।
कोपयथ पृथिवीं पृश्निमातरः।
युधे यदुग्राः पृषतीरयुग्ध्वम्।
प्रवेपयन्ति पर्वतान्।
विविञ्चन्ति वनस्पतीन् ॥ ३ ॥

[[2-4-4-4]]

प्रोऽवारत मरुतो दुर्मदा इव।
देवासः सर्वया विशा।
पुरुत्रा हि सदृङ्गसि।
विशो विश्वा अनु प्रभु।
समत्सु त्वा हवामहे।
समत्स्वग्निमवसे।
वाजयन्तो हवामहे।
वाजेषु चित्रराधसम्।
संगच्छध्वं संवदध्वम्।
सं वो मनांसि जानताम् ॥ ४ ॥

[[2-4-4-5]]

देवा भागं यथा पूर्वा।
संजानाना उपासत।
समानो मन्त्रः समितिः समानी।
समानं मनः सह चित्तमेषाम्।
समानं केतो अभि स्रभध्वम्।
संज्ञानेन वो हविषा यजामः।
समानी व आकूतिः।
समाना हृदयानि वः।
समानमस्तु वो मनः।
यथा वः सुसहासति ॥ ५ ॥

[[2-4-4-6]]

संज्ञानं नः स्वैः।
संज्ञानमरणैः।
संज्ञानमश्विना युवम्।
इहास्मासु नियच्छतम्।
संज्ञानं मे बृहस्पतिः।
संज्ञानं सविता करत्।
संज्ञानमश्विना युवम्।
इह मह्यं नियच्छतम्।
उप च्छायामिव घृणैः।
अगन्म शर्म ते वयम् ॥ ६ ॥

[[2-4-4-7]]

अग्ने हिरण्यसंहशः।
अदब्धेभिः सवितः पायुभिष्ट्वम्।
शिवेभिरद्य परिपाहि नो गयम्।
हिरन्यजिह्वः सुविताय नव्यसे।
रक्षा माकिर्नो अघशंस ईशत।
मदे मदे हि नो ददुः।
यूथा गवामृजुक्रतुः।
संगृभाय पुरूशता।
उभया हस्त्या वसु।
शिशीहि राय आभर ॥ ७ ॥

[[2-4-4-8]]

शिप्रिन्वाजानां पते।
शचीवस्तव दंसना।
आ तू न इन्द्र भाजय।
गोष्वश्वेषु शुभ्रुषु।
सहस्रेषु तुवीमघ।
यद्देवा देव हेडनम्।
देवासश्चकृमा वयम्।

आदित्यास्तस्मान्मा यूयम्।
ऋतस्यर्तेन मुञ्चत।
ऋतस्यर्तेनादित्याः ॥ ८ ॥

[[2-4-4-9]]

यजत्रा मुञ्चतेह मा।
यज्ञैर्वो यज्ञवाहसः।
आशिक्षन्तो न शैकिम।
मेदस्वता यजमानाः।
स्रुचाऽऽज्येन जुह्वतः।
अकामा वो विश्वे देवाः।
शिक्षन्तो नोपशेकिम।
यदि दिवा यदि नक्तम्।
एन एनस्योऽकरत्।
भूतं मा तस्माद्भव्यं च ॥ ९ ॥

[[2-4-4-10]]

द्रुपदादिव मुञ्चतु।
द्रुपदादिवेन्मुमुचानः।
स्विन्नः स्नात्वी मलादिव।
पूतं पवित्रेणेवाज्यम्।
विश्वे मुञ्चन्तु मैनसः।
उद्वयं तमसस्परि।
पश्यन्तो ज्योतिरुत्तरम्।
देवं देवत्रा सूर्यम्।
अगन्म ज्योतिरुत्तमम् ॥ १० ॥
तव कृधि वनस्पतीञ्जानतामसति वयं भरादित्याश्च नव च ॥ ४ ॥

[[2-4-5-1]]

वृषा सो अशुः पवते हविष्मान्त्सोमः।
इन्द्रस्य भाग ऋतयुः शतायुः।
समा वृषाणं वृषभं कृणोतु।

प्रियं विशाꣳ सर्ववीरꣳ सुवीरम्।
कस्य वृषा सुते सचा।
नियुत्वान्वृषभो रणत्।
वृत्रहा सोमपीतये।
यस्तै श्रद्धं वृषो नपात्।
प्रणपात्कुण्डपाय्यः।
न्यस्मिन्दध्र आ मनः ॥ १ ॥

[[2-4-5-2]]

तꣳ सध्रीचीरूतयो वृष्णिायानि।
पौꣳस्यानि नियुतः सश्चुरिन्द्रम्।
समुद्रं न सिन्धव उक्थशुष्माः।
उरुव्यचसं गिर आविशन्ति।
इन्द्राय गिरो अनिशितसर्गाः।
अपः प्रैरयन्त्सगरस्य बुधात्।
यो अक्षणेव चक्रिया शचीभिः।
विष्वक्तस्तम्मं पृथिवीमुत द्याम्।
अक्षौदयच्छवसा क्षाम बुधम्।
वार्षावातस्तविषीभिरिन्द्रः ॥ २ ॥

[[2-4-5-3]]

दृढान्यौघादुशमान ओजः।
अवाभिनत्ककुभः पर्वतानाम्।
आ नो अग्ने सुकेतुना।
रयिं विश्वायुपोषसम्।
माडीकं धेहि जीवसै।
त्वꣳ सौम महे भगम्।
त्वं यून ऋतायते।
दक्षं दधासि जीवसै।
रथं युञ्जते मरुतः शुभे सुगम्।
सूरो न मित्रावरुणा गविष्टिषु ॥ ३ ॥

[[2-4-5-4]]

रजा॑सि चि॒त्रा विच॑रन्ति त॒न्यवः॑ ।
दि॒वः सं॒म्राजा॑ पय॒सा न उ॑क्षतम् ।
वाच॑ सु मि॒त्रावरु॑णा॒विरा॑वतीम् ।
पर्जन्य॑श्चि॒त्रां व॑दति त्विषी॑मतीम् ।
अ॒भ्रा व॑सत मरुतः सु मा॒यया॑ ।
द्यां व॑र्षयतमरु॒णामरे॑पसम् ।
अयु॑क्त स॒प्त शु॒न्ध्युवः॑ ।
सूरो॑ रथस्य न॒म्रियः॑ ।
ताभिर्या॑ति स्वयु॑क्तिभिः ।
वहि॑ष्ठेभिर्वि॒हर॑न्यासि तन्तु॑म् ॥ ४ ॥

[[2-4-5-5]]

अ॒व॒व्यय॑न्नसि॒तं दे॒व व॑स्वः ।
दवि॑ध्वतो र॒श्मयः॑ सूर्य॑स्य ।
च॒र्मेवा॑वा॒धुस्त॑मो अ॒प्स्वन्तः॑ ।
पर्जन्या॑य प्रगा॒यत ।
दि॒वस्पु॒त्राय॑ मी॒ढुषे॑ ।
स नो॑ यवस॑मिच्छतु ।
अच्छा॑ वद त॒वसं॑ गी॒र्भिरा॑भिः ।
स्तु॒हि पर्जन्यं॑ नम॒सा वि॑वास ।
कनि॑क्रददृ॒षभो॑ जी॒रदानुः॑ ।
रेतो॑ दधा॒त्वोष॑धीषु॒ गर्भ॑म् ॥ ५ ॥

[[2-4-5-6]]

यो गर्भ॑मोष॒धीना॑म् ।
गवा॑ कृ॒णोत्य॑र्वताम् ।
पर्जन्यः॑ पुरु॒षीणा॑म् ।
तस्मा॑ इदा॒स्ये ह॒विः ।
जु॒होता॑ मधु॒मत्त॑मम् ।
इडा॑ नः सं॒यतं॑ करत् ।

ति॒स्रो यद॑ग्ने श॒रद॑स्त्वामि॒त् ।
शुचिं॑ घृ॒तेन॑ शुच॒यः स॑प॒र्यन् ।
नामा॑नि चिद्दधिरे॒ यज्ञि॑यानि ।
असू॑दयन्त॒ तनु॑वः सुजा॑ताः ॥ ६ ॥

[[2-4-5-7]]

इन्द्र॑श्च नः शुना॑सीरौ ।
इ॒मं य॒ज्ञं मि॑मिक्षतम् ।
गर्भं॑ धत्त॒ः स्व॒स्तये॑ ।
ययो॑रि॒दं विश्वं॑ भुवन॑मावि॒वेश ।
ययो॑रान॒न्दो निहि॑तो मह॑श्च ।
शुना॑सीरावृ॒तुभिः॑ संवि॒दानौ ।
इन्द्र॑वन्तौ ह॒विरि॑दं जुषे॒थाम् ।
आ घा॒ ये अ॒ग्निमि॑न्ध॒ते ।
स्तृ॒णन्ति॑ ब॒र्हिरा॑नुषक् ।
येषा॑मिन्द्रो युवा॒ सखा॑ ।
अ॒ग्न इन्द्र॑श्च मेदि॑ना ।
ह॒थो वृ॒त्राण्य॑प्रति ।
युव॑ः हि वृ॒त्रह॑न्त॒मा ।
याभ्या॑ः सु॒वर॑ज॒यन्न॑ग्र ए॒व ।
यावा॑तस्थ॒तुर्भु॑वनस्य॒ मध्ये॑ ।
प्रच॑र्षणी वृषणा॒ वज्र॑बाहू ।
अ॒ग्नी इन्द्रा॑ वृ॒त्रह॑णा हुवे वाम् ॥ ७ ॥
मन॑ इन्द्रो गवि॑ष्टिषु॒ तन्तुं॑ गर्भ॑ः सुजा॑ताः सखा॒ सप्त॑ च ॥ ५ ॥

[[2-4-6-1]]

उ॒त नः॑ प्रि॒या प्रि॒यासु॑ ।
स॒प्तस्व॑सा सु॒जुष्टा॑ ।
सर॑स्वती॒ स्तोम्या॑ऽभूत् ।
इ॒मा जुह्वा॑ना युष्मदा॒ नमो॑भिः ।
प्रति॑ स्तोम॑ः सर॒स्वति॑ जुषस्व ।

तव शर्मन्प्रियतमे दधानाः ।
उपस्थेयाम शरणं न वृक्षम् ।
त्रीणि पदा विचक्रमे ।
विष्णुर्गोपा अदाभ्यः ।
ततो धर्माणि धारयन् ॥ १ ॥

[[2-4-6-2]]

तदस्य प्रियमभि पाथो अश्याम् ।
नरो यत्र देवयवो मदन्ति ।
उरुक्रमस्य स हि बन्धुरित्था ।
विष्णोः पदे परमे मध्व उत्सः ।
क्रत्वा दा अस्थु श्रेष्ठः ।
अद्य त्वा वन्वन्त्सुरेक्णाः ।
मर्त आनाश सुवृक्तिम् ।
इमा ब्रह्म ब्रह्मवाह ।
प्रिया त आ बर्हिः सीद ।
वीहि सूर पुरोडाशम् ॥ २ ॥

[[2-4-6-3]]

उप नः सूनवो गिरः ।
शृण्वन्त्वमृतस्य ये ।
सुमृडीका भवन्तु नः ।
अद्या नो देव सवितः ।
प्रजावत्सावीः सौभगम् ।
परा दुष्वप्रियं सुव ।
विश्वानि देव सवितः ।
दुरितानि परासुव ।
यद्भद्रं तन्म आसुव ।
शुचिमर्कैर्वृहस्पतिम् ॥ ३ ॥

[[2-4-6-4]]

अध्वरेषु नमस्यत ।

अनाम्योज आचके।
याऽधारयन्त देवा सुदक्षा दक्षपितारा।
असुर्याय प्रमहसा।
स इत्क्षेति सुधित ओकसि स्वे।
तस्मा इडा पिन्वते विश्वदानीं।
तस्मै विशः स्वयमेवानमन्ति।
यस्मिन्ब्रह्मा राजनि पूर्व एति।
सकृतिमिन्द्र सच्युतिम्।
सच्युतिं जघनच्युतिम् ॥ ४ ॥

[[2-4-6-5]]

कनात्काभां न आभर।
प्रयप्स्यन्निव सक्थ्यौ।
वि न इन्द्र मृधौ जहि।
कनीखुनदिव सापयन्।
अभि नः सुष्टुतिं नय।
प्रजापतिः स्त्रियां यशः।
मुष्कयोरदधात्सपम्।
कामस्य तृप्तिमानन्दम्।
तस्याग्ने भाजयेह मां।
मोदः प्रमोद आनन्दः ॥ ५ ॥

[[2-4-6-6]]

मुष्कयोर्निहितः सपः।
सृत्वेव कामस्य तृप्याणि।
दक्षिणानां प्रतिग्रहे।
मनसश्चित्तमाकूतिम्।
वाचः सत्यमशीमहि।
पशूनां रूपमन्नस्य।
यशः श्रीः श्रयतां मयि।
यथाऽहमस्या अतृपः स्त्रियै पुमान्।

यथा स्त्री तृष्यति पुंसि प्रिये प्रिया।

एवं भगस्य तृष्याणि ॥ ६ ॥

[[2-4-6-7]]

यज्ञस्य काम्यः प्रियः।

ददामीत्यग्निर्वदति।

तथेति वायुराह तत्।

हन्तेति सत्यं चन्द्रमाः।

आदित्यः सत्यमोमिति।

आपस्तत्सत्यमाभरन्।

यशो यज्ञस्य दक्षिणाम्।

असौ मे कामः समृद्धताम्।

न हि स्पशमविदन्नन्यमस्मात्।

वैश्वानरात्पुर एतारमग्नेः ॥ ७ ॥

[[2-4-6-8]]

अथैममन्थन्नमृतममूराः।

वैश्वानरं क्षेत्रजित्याय देवाः।

येषामिमे पूर्वे अर्मास आसन्।

अयूपाः सद्म विभृता पुरूणि।

वैश्वानर त्वया ते नुत्ताः।

पृथिवीमन्यामभितस्थुर्जनासः।

पृथिवीं मातरं महीम्।

अन्तरिक्षमुपब्रुवे।

बृहतीमूतये दिवम्।

विश्वं विभर्ति पृथिवी ॥ ८ ॥

[[2-4-6-9]]

अन्तरिक्षं विपप्रथे।

दुहे द्यौर्बृहती पयः।

न ता नशन्ति न दभाति तस्करः।

नैना अमित्रो व्यथिरादधर्षति।

देवाश्च याभिर्यजते ददाति च।
ज्योगित्ताभिः सचते गोपतिः सह।
न ता अर्वा रेणुककाटो अश्रुते।
न सङ्स्कृतत्रमुपयन्ति ता अभि।
उरुगायमभयं तस्य ता अनु।
गावो मर्त्यस्य विचरन्ति यज्वनः ॥ ९ ॥

[[2-4-6-10]]

रात्री व्यख्यदायती।
पुरुत्रा देव्यक्षभिः।
विश्वा अधि श्रियोऽधित।
उप ते गा इवाकरम्।
वृणीष्व दुहितर्दिवः।
रात्री स्तोमं न जिग्युषी।
देवीं वाचमजनयन्त देवाः।
तां विश्वरूपाः पशवो वदन्ति।
सा नो मन्द्रेषमूर्जं दुहाना।
धेनुर्वागस्मानुप सुष्टुतैतु ॥ १० ॥

[[2-4-6-11]]

यद्वाग्वदन्त्यविचेतनानि।
राष्ट्री देवानां निषसाद मन्द्रा।
चतस्र ऊर्जं दुदुहे पयांसि।
क्व स्विदस्याः परमं जंगाम।
गौरी मिमाय सलिलानि तक्षती।
एकपदी द्विपदी सा चतुष्पदी।
अष्टापदी नवपदी बभूवुषी।
सहस्राक्षरा परमे व्योमन्।
तस्यासं समुद्रा अधि विक्षरन्ति।
तेन जीवन्ति प्रदिशश्चतस्रः ॥ ११ ॥

[[2-4-6-12]]

ततः क्षरत्यक्षरम्।
 तद्विश्वमुपजीवति।
 इन्द्रा सूरान् जनयन्विश्वकर्मा।
 मरुत्वाँ अस्तु गणवान्सजातवान्।
 अस्य स्तुषा श्वशुरस्य प्रशिष्टिम्।
 सपत्ना वाचं मनसा उपासताम्।
 इन्द्रः सूरौ अतरद्रजाँसि।
 स्तुषा सपत्नाः श्वशुरोऽयमस्तु।
 अयँ शत्रूञ्जयतु जर्हृषाणः।
 अयं वाजं जयतु वाजसातौ।
 अग्निः क्षत्रभृदनिभृष्टमोजः।
 सहस्रियौ दीप्यतामप्रयुच्छन्।
 विभ्राजमानः समिधान उग्रः।
 आऽन्तरिक्षमरुहदगन्द्याम् ॥ १२ ॥

धारयन्पुरोडाशं बृहस्पतिं जघनच्युतिमानन्दो भगस्य तृप्याण्यग्नेः पृथिवी यज्वन एतु प्रदिशश्चतस्रो
 वाजसातौ चत्वारि च ॥ ६ ॥

[[2-4-7-1]]

वृषाँऽस्यँशुर्वृषभाय गृह्यसे।
 वृषाँऽयमुग्रो नृचक्षसे।
 दिव्यः कर्मण्यो हितो बृहन्नाम।
 वृषभस्य या ककुत्।
 विषूवान्विष्णो भवतु।
 अयं यो मामको वृषाँ।
 अथो इन्द्र इव देवेभ्यः।
 विब्रवीतु जनैभ्यः।
 आयुष्मन्तं वर्चस्वन्तम्।
 अथो अधिपतिं विशाम् ॥ १ ॥

[[2-4-7-2]]

अस्याः पृथिव्या अर्घ्यक्षम्।

इममिन्द्र वृषभं कृणु।
यः सुश्रद्धः सुवृषभः।
कल्याणो द्रोण आहितः।
कार्षीं वलप्रगाणेन।
वृषभेण यजामहे।
वृषभेण यजमानाः।
अक्रूरेणेव सर्पिषां।
मृधश्च सर्वा इन्द्रेण।
पृतनाश्च जयामसि ॥ २ ॥

[[2-4-7-3]]

यस्यायमृषभो हविः।
इन्द्राय परिणीयते।
जयाति शत्रुमायन्तम्।
अथो हन्ति पृतन्यतः।
नृणामहं प्रणीरसत्।
अग्रं उद्दिन्दतामसत्।
इन्द्र शुष्मं तनुवा मेरयस्व।
नीचा विश्वा अभितिष्ठाभिमातीः।
निश्रृणीह्याबाधं यो नो अस्ति।
उरुं नो लोकं कृणुहि जीरदानो ॥ ३ ॥

[[2-4-7-4]]

प्रेह्यभिप्रेहि प्रभरा सहस्व।
मा विवेनो विश्रृणुष्व जनेषु।
उदीडितो वृषभ तिष्ठ शुष्मैः।
इन्द्र शत्रून्पुरो अस्माकं युध्य।
अग्ने जेता त्वं जय।
शत्रून्त्सहस ओजसा।
वि शत्रून्विमृधो नुद।
एतं ते स्तोमं तुविजात विप्रः।

रथं न धीरः स्वपा अतक्षम्।
यदीदग्ने प्रति त्वं देव हयाः ॥ ४ ॥

[[2-4-7-5]]

सुर्वर्वतीरप एना जयेम।
यो घृतेनाभिमानितः।
इन्द्र जैत्राय जज्ञिषे।
स नः संकासु पारय।
पृतनासाह्येषु च।
इन्द्रो जिगाय पृथिवीम्।
अन्तरिक्षं सुवर्महत्।
वृत्रहा पुरुचेतनः।
इन्द्रो जिगाय सहसा सहांसि।
इन्द्रो जिगाय पृतनानि विश्वा ॥ ५ ॥

[[2-4-7-6]]

इन्द्रो जातो वि पुरो रुरोज।
स नः परस्या वरिवः कृणातु।
अय कृत्वरगृभीतः।
विश्वजिदुद्भिदित्सोमः।
ऋषिर्विप्रः काव्येन।
वायुरग्रेगा यज्ञप्रीः।
साकं गन्मनसा यज्ञम्।
शिवो नियुद्धिः शिवाभिः।
वायो शुक्रो अयामि ते।
मध्वो अग्रं दिविष्टिषु ॥ ६ ॥

[[2-4-7-7]]

आयाहि सोमपीतये।
स्वारुहो देव नियुत्वता।
इममिन्द्र वर्धय क्षत्त्रियाणाम्।
अयं विशां विशपतिरस्तु राजा ॥

अस्मा इन्द्र महिवर्चांसि धेहि।
अवर्चसं कृणुहि शत्रुमस्य।
इममाभज ग्रामे अश्वेषु गोषु।
निरमुं भज योऽमित्रो अस्य।
वर्षन्क्षत्तस्य ककुभि श्रयस्व।
ततो न उग्रो विभजा वसूनि ॥ ७ ॥

[[2-4-7-8]]

अस्मे द्यावापृथिवी भूरि वामम्।
संदुहाथां घर्मदुघेव धेनुः।
अयं राजा प्रिय इन्द्रस्य भूयात्।
प्रियो गवामोषधीनामुतापाम्।
युनज्मि त उत्तरावन्तमिन्द्रम्।
येन जयासि न पराजयासै।
स त्वाऽकरेकवृषभं स्वानाम्।
अथो राजन्नुत्तमं मानवानाम्।
उत्तरस्त्वमधरे ते सपत्नाः।
एकवृषा इन्द्रसखा जिगीवान् ॥ ८ ॥

[[2-4-7-9]]

विश्वा आशाः पृतनाः सं जयं जयन्।
अभितिष्ठ शत्रूयतः सहस्व।
तुभ्यं भरन्ति क्षितयो यविष्ठ।
बलिमग्ने अन्ति त ओत दूरात्।
आ भन्दिष्ठस्य सुमतिं चिकिद्धि।
बृहत्ते अग्ने महि शर्म भद्रम्।
यो देह्यो अनमयद्वधस्मैः।
यो अर्यपत्नीरुषसश्चकार।
स निरुध्या नहुषो यहो अग्निः।
विशश्चक्रे बलिहतः सहोभिः ॥ ९ ॥

[[2-4-7-10]]

प्र सद्यो अग्ने अत्यैष्यन्त्यान्।
 आविर्यस्मै चारुतरो बभूथ।
 ईडेन्यो वपुष्यो विभावा।
 प्रियो विशामतिथिर्मानुषीणाम्।
 ब्रह्म ज्येष्ठा वीर्यां संभृतानि।
 ब्रह्माग्ने ज्येष्ठं दिवमाततान।
 ऋतस्य ब्रह्म प्रथमोत जज्ञे।
 तेनार्हति ब्रह्मणा स्पर्धितुं कः।
 ब्रह्म स्रुचो घृतवतीः।
 ब्रह्मणा स्वरवो मिताः ॥ १० ॥

[[2-4-7-11]]

ब्रह्म यज्ञस्य तन्तवः।
 ऋत्विजो ये हविष्कृतः।
 शृङ्गाणीवेच्छृङ्गिणां संदृष्टिरे।
 चषालवन्तः स्वरवः पृथिव्याम्।
 ते देवासः स्वरवस्तस्थिवांसः।
 नमः सखिभ्यः सन्नान्माऽवगात।
 अभिभूरग्निरतरद्रजांसि।
 स्पृधो विहत्य पृतना अभिश्रीः।
 जुषाणो म आहुतिं मा महिष्ट।
 हत्वा सपत्नान्वरिवस्करं नः।
 ईशानं त्वा भुवनानामभिश्रियम्।
 स्तौम्यग्न उरु कृतं सुवीरम्।
 हविर्जुषाणः सपत्नां अभिभूरसि।
 जहि शत्रूँरप मृधो नुदस्व ॥ ११ ॥

विशां जयामसि जीरदानो हर्या विश्वा दिविष्टिषु वसूनि जिगीवान्त्सहोभिर्मिता नश्चत्वारि च ॥ ७ ॥

[[2-4-8-1]]

स प्रत्नवन्नवीयसा।
 अग्ने द्युम्नेन संयता।

बृहत्तनन्थ भानुना ।
नवं नु स्तोममग्रये ।
दिवः श्येनाय जीजनम् ।
वसोः कुविद्वनाति नः ।
स्वारुहा यस्य श्रियो दृशे ।
रयिर्वीरवतो यथा ।
अग्रे यज्ञस्य चेततः ।
अदाभ्यः पुर एता ॥ १ ॥

[[2-4-8-2]]

अग्निर्विशां मानुषीणाम् ।
तूर्णी रथः सदानवः ।
नवः सोमाय वाजिनै ।
आज्यं पयसोऽजनि ।
जुष्टः शुचितमं वसु ।
नवः सोम जुषस्व नः ।
पीयूषस्येह तृष्णुहि ।
यस्ते भाग ऋता वयम् ।
नवस्य सोम ते वयम् ।
आ सुमतिं वृणीमहे ॥ २ ॥

[[2-4-8-3]]

स नो रास्व सहस्रिणः ।
नवः हविर्जुषस्व नः ।
ऋतुभिः सोम भूतमम् ।
तदङ्ग प्रतिहर्य नः ।
राजन्त्सोम स्वस्तये ।
नवः स्तोमं नवः हविः ।
इन्द्राग्निभ्यां निवेदय ।
तज्जुषेताः सचेतसा ।
शुचिं नु स्तोमं नवजातमद्य ।

इन्द्राग्नी वृत्रहणा जुषेथाम् ॥ ३ ॥

[[2-4-8-4]]

उ॒भा हि वा॑ सु॒हवा॒ जोह॑वीमि।
ता वाज॑ स॒द्य उ॑शते धेष्ठा॑।
अ॒ग्निरिन्द्रो॑ नव॑स्य नः।
अ॒स्य ह॒व्यस्य॑ तृप्यताम्।
इ॒ह दे॒वौ स॒हस्त्रि॑णौ।
य॒ज्ञं न॒ आ हि॑ गच्छताम्।
वसु॑मन्तं सु॒र्विद॑म्।
अ॒स्य ह॒व्यस्य॑ तृप्यताम्।
अ॒ग्निरिन्द्रो॑ नव॑स्य नः।
विश्वान्दे॒वास्त॑र्पयत ॥ ४ ॥

[[2-4-8-5]]

ह॒विषो॑ऽस्य नव॑स्य नः।
सु॒र्विदो॑ हि ज॒ज्ञिरे॑।
ए॒दं ब॒र्हिः सु॒ष्ट्री॑मा॒ नवे॑न।
अ॒यं य॒ज्ञो य॒ज॑मानस्य भा॒गः।
अ॒यं ब॒भूव॑ भुव॑नस्य गर्भः।
विश्वे॑ दे॒वा इ॒दम॑द्यागमिष्ठाः।
इ॒मे नु॑ द्यावापृथि॒वी स॒मीची॑।
त॒न्वाने॑ य॒ज्ञं पुरु॑पेशसं धि॒या।
आऽस्मै॑ पृणीतां भुव॑नानि विश्वा॑।
प्र॒जां पु॒ष्टिम॑मृतं नवे॑न ॥ ५ ॥

[[2-4-8-6]]

इ॒मे धे॒नू अ॒मृतं॑ ये दु॒हातै॑।
प॒यस्व॑त्युत्तरामेतु॒ पुष्टिः॑।
इ॒मं य॒ज्ञं जु॒षमा॑णे नवे॑न।
स॒मीची॑ द्यावापृथि॒वी घृ॒ताची॑।
य॒विष्ठो॑ ह॒व्यवा॑हनः।

चित्रभानुर्घृतासुतिः ।
नवजातो विरोचसे ।
अग्ने तत्तै महित्वनम् ।
त्वमग्ने देवताभ्यः ।
भागे देव न मीयसे ॥ ६ ॥

[[2-4-8-7]]

स एना विद्वान्यक्ष्यसि ।
नवः॑ स्तोमं जुषस्व नः ॥
अग्निः प्रथमः प्राश्नातु ।
स हि वेद यथा हविः ।
शिवा अस्मभ्यमोषधीः ।
कृणोतु विश्वचर्षणिः ।
भद्रान्नः श्रेयः समनैष्ट देवाः ।
त्वयाऽवसेन समशीमहि त्वा ।
स नो मयोभूः पितो आविशस्व ।
शं तोकाय तनुवै स्योनः ।
एतमु त्वं मधुना संयुतं यवम् ।
सरस्वत्या अधिमनावचर्कषुः ।
इन्द्र आसीत्सीरपतिः शतक्रतुः ।
कीनाशा आसन्मरुतः सुदानवः ॥ ७ ॥
पुरएता वृणीमहे जुषेथां तर्पयतामृतं नवेन मीयसे स्योनश्चत्वारि च ॥ ८ ॥
जुष्टश्चक्षुषो जुष्टी नरो नक्तं जाता वृषास उत नो वृषाऽस्यश्शुः स प्रत्नवदष्टौ ॥ ८ ॥
जुष्टो मन्युर्भगो जुष्टी नरो हरिवर्षसं गिरः शिप्रिन्वाजानामुत नो यद्वाग्वदन्ती विश्वा आशा अशीतिः ॥
८० ॥